



Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Основи психолого-педагогічної майстерності LW 053 ЗВ ОРРМ
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 - I семестр
Course of study / Назва спеціальності	053 Психологія
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	053 Психологія Перший (бакалаврський) рівень : бакалавр з психології – 5 ECTS; 150 год, залік Вибіркова. Українська мова
Author / Укладач	Волікова Марина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри соціально-гуманітарних наук, Державний університет еко- номіки і технологій e-mail: a.volikov@ukr.net http://orcid0000-0002-3182-7639 моб. +380680085504
Консультації	вт, 14.00–15.00 Можливі он-лайн консультації в Zoom

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи психолого-педагогічної майстерності» висвітлює зміст професійної та психолого-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти, сутнісні складові його психолого-педагогічної майстерності, умови й засоби формування педагогічної техніки, розвитку психолого-педагогічних здібностей, умінь і навичок. Розглядаються особливості психолого-педагогічної діяльності.

Мета курсу – формування компетентностей: системного наукового/мистецького світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; здатності використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатності працювати в міжнародному контексті; здатності здійснювати наукову та психолого-педагогічну діяльність.

В пріоритеті сьогодні компетентнісна парадигма психолога, володіння ним педагогічною майстерністю, яка має удосконалюватись через знання, педагогічну техніку, педагогічні здібності, професійні та індивідуально вагомі якості, зовнішню культуру тощо. Практичною основою психолого-педагогічної майстерності виступає творча діяльність, новаторство, яке вносить нові ідеї у навчально-виховний процес.

Зміст даної дисципліни обумовлений такими основними цілями сучасної європейської освіти:

- ініціативність і творчий підхід до організації професійної діяльності;
- виявлення широти й глибини спеціальних здібностей особистості, як: кмітливості, винахідливості, майстерності;
- задоволення потреб ринку праці у кваліфікованих працівниках;
- навчання впродовж життя.



B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність психолого-педагогічної майстерності

Поняття психолого-педагогічної майстерності її складові. Елементи психолого-педагогічної майстерності: професійна компетентність, гуманістична спрямованість, творчість (креативність), чуйність, здатність до співчуття й співпереживання (емпатія), обов'язковість, об'єктивність, вимогливість. Критерії і рівні психолого-педагогічної майстерності: елементарний рівень, базовий рівень, досконалий рівень, творчий. Професійно важливі якості психолога. Шляхи формування психолого-педагогічної майстерності. Психологія педагогічної творчості. Основні риси та функції сучасного психолога. Виклики суспільства та вимоги до професії психолога.

Тема 2. Стиль психолого-педагогічного спілкування

Психологічна культура як обов'язковий складник особистості фахівця. Спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації. Роль та значення психолого-педагогічного спілкування для ефективної взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу. Структура психолого-педагогічного спілкування. Стиль та психологічні особливості професійного спілкування. Моделі спілкування та установка психолога. Міжособистісні стосунки у педагогічному колективі. "Soft skills" як важливий чинник успішної взаємодії. Культура мови і культура мовлення психолога. Професійне мовлення психолога. Мовленнєві моделі взаємодії «психолог – учень». Психологічне спостереження в професійному спілкуванні.

Тема 3. Психолого-педагогічна майстерність та педагогічні технології

Поняття психолого-педагогічної техніки; внутрішня техніка діяльності психолога; контроль та регулювання емоцій, фізичного стану. Засоби невербального спілкування психологів: характеристика та значення у взаємодії з учнями (жести, міміка, віддаль, паузи, інтонація, пози, візуальний контакт). Засоби невербального контакту психолога: психофізична готовність (мускульна мобілізація); емоційна готовність («важка вага», «легка вага», «усе з гідністю»); психічна регуляція та прийом фізичних дій; візуальний контакт з аудиторією. Осанка, поза, рух педагога у класі. Зовнішній вигляд психолога (стриманість, охайність, естетична виразність, доцільність одягу). Техніка мовлення, уміння володіти голосом (висота, тембр, гучність, політність, темп, інтонаційність, паузи), дикція, дихання

Тема 4. Педагогічний такт психолога

Педагогічний такт – професійна ознака психолога. Суть, функції та форми вияву педагогічного такту. Психолого-педагогічні особливості формування педагогічного такту.

Рівні володіння педагогічним тактом. Основні вимоги педагогічного такту. Етичні риси й етичні норми психолога як підґрунтя професіоналізму. Психолого-педагогічна етика. Нетактовність психолога та її наслідки. Справедливість як критерій професіоналізму психолога.

Тема 5. Метод переконування у психолого-педагогічному процесі.

Переконування як метод психолого-педагогічного впливу. Психолого-педагогічні вимоги до використання методу переконання. Умови ефективності переконуючої дії викладача. Шляхи побудови переконуючої дії. Методи психологічного впливу на особистість. Застосування методу переконування в ділових виступах.

Тема 6. Вдосконалення мовлення педагога-психолога.

Зміст поняття "педагогічне мовлення". Особливості педагогічного мовлення. Діалогічність педагогічного мовлення. Порівняльна характеристика використання мовних і комунікативних засобів учителями з різною орієнтацією (діалогічною чи монологічною). Функції педа-



гогічного мовлення: дидактична, експресивна, перцептивна, сугестивна, організаторська, науковопізнавальна, комунікативна. Структура педагогічного мовлення: інформаційний, виразний, впливовий компоненти. Джерела формування педагогічного мовлення: особистий досвід учителя, наслідування традицій, навчання, самоосвіта. Методики розвитку вмінь і навичок педагогічного мовлення: формування мовленнєвих умінь і навичок; оволодіння допоміжними засобами педагогічного мовлення; розвиток навичок, умінь активного слухання. Дихання і голос як елементи педагогічної техніки. Адаптація і розвиток професійного дихання. Педагогічні засади практичної роботи над текстом. Дикція як елемент психолого-педагогічної техніки.

Тема 7. Майстерність психолога у розв'язанні педагогічних конфліктів

Внутрішньоособистісні конфлікти. Головні психологічні концепції, форми прояву та засоби вирішення. Міжособистісні і групові конфлікти: сфера прояву, класифікація. Соціально-психологічний клімат у педагогічному колективі. Типи порушення дисципліни учнями, способи подолання. Способи, прийоми вирішення проблем дисципліни учнів відповідно до її вияву. Особливості, причини виникнення конфлікту, типи, рівні, структура та аналіз конфлікту. Способи поведінки психолога у конфліктних ситуаціях. Шляхи і процедури розв'язання конфліктів в освітньому процесі. (переговорів, медіації, арбітрації). Розв'язання й усунення учнівських конфліктів. Особливості спілкування з «важкими» людьми (учнями, батьками, колегами) у конфліктній ситуації.

Тема 8. Індивідуальна психолого-педагогічна бесіда як модель діалогічної взаємодії

Індивідуальна психолого-педагогічна бесіда як модель діалогічної взаємодії. Організація і проведення індивідуальної психолого-педагогічної бесіди. Основні методики діалогічної взаємодії. Елементи та структура індивідуальної психолого-педагогічної бесіди. Етап моделювання індивідуальної психолого-педагогічної бесіди. Умови забезпечення психологічного контакту. Методика контактної взаємодії як технологія забезпечення контакту. Роль невербальних засобів. Техніка взаємодії у процесі аналізу проблеми та пошуку її вирішення. Прийоми педагогічної взаємодії. Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні.

Тема 9. Професійний імідж психолога та педагогічна майстерність.

Поняття іміджу як складової психолого-педагогічної майстерності. Засоби невербальної поведінки психолога у процесі конструктивного педагогічного спілкування (жести, міміка, віддаль, паузи, інтонація, пози, візуальний контакт). Засоби невербального контакту психолога: психофізична готовність (мускульна мобілізація); емоційна готовність (“важка вага”, “легка вага”, “усе з гідністю”); психічна регуляція та прийом фізичних дій”; візуальний контакт з аудиторією. Осанка, поза, рух педагога в аудиторії. Зовнішній вигляд психолога (стриманість, охайність, естетична виразність, доцільність одягу). Вимоги до одягу, прикрас, косметики. Формування професійного іміджу майбутнього психолога у процесі фахової підготовки.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
<i>Загальні ком-</i>	ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.



<p>нетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК09. Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетен- тності (СК)</p>	<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>



<p>Програмні результати навчання (ПР)</p>	<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.</p>
--	---



D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
Згідно розкладу занять	<i>Тема 1. Сутність психолого-педагогічної майстерності</i>	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 12 додаткова 4, 7, 8, 10, 13, 23, 25
		Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних семінарських питань: 1) Структура психолого-педагогічної майстерності. 2) Охарактеризувати критерії психолого-педагогічної майстерності. 3) Способи формування психолого-педагогічної майстерності. 4) Характеристика елементів психолого-педагогічної майстерності. 5) Показники емоційного стану. 6) Основи саморегуляції психічного стану. 7) Психотехніка як спосіб управління собою. 8) Етапи саморегуляції під час педагогічної взаємодії. 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ.
Згідно розкладу занять	<i>Тема 2. Стиль психолого-педагогічного спілкування</i>	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 2, 3, 6, 7, 9, 13, 14 додаткова 1, 2, 4, 6, 11, 19
			1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних семінарських питань: 1) Характеристики педагогічного спілкування. 2) Стилі педагогічного спілкування за В.Кан-Каліком. Приклади застосування на практиці. 3) Стилі педагогічного спілкування за К.Левіним. Приклади застосування на практиці. Комунікативні типи особистості за класифікацією В. Сатира. Приклади застосування на практиці. 4) Стилі педагогічного спілкування за М.Березовіним, Я. Коломінським. Приклади застосування на практиці.



			<p>5) Стили педагогічного спілкування за С.Вовченко. Приклади застосування на практиці.</p> <p>6) Умови ефективності професійного мовлення психолога.</p> <p>7) Техніка мовлення педагога.</p> <p>3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання.</p> <p>4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ.</p>
Згідно розкладу занять	<i>Тема 3. Психолого-педагогічна майстерність та педагогічні технології</i>	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 5, 6, 7,8, 12 додаткова 7, 9, 13, 14, 15,18
		Практичне заняття, (2 год), F2F	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу.</p> <p>2. Опрацювання теоретичних семінарських питань:</p> <p>1) Сутність понять педагогічна техніка та технологія.</p> <p>2) Сутність уваги та уяви як форми психічної діяльності вчителя.</p> <p>3) Професійно-педагогічна спостережливість психолога.</p> <p>4) Вербальна та невербальна комунікація.</p> <p>5) Техніка мовлення, уміння володіти голосом (висота, тембр, гучність, політність, темп, інтонаційність, паузи), дикція, дихання.</p> <p>6) Культура зовнішнього вигляду психолога.</p> <p>3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату.</p> <p>4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ</p> <p>5. Підготовка до модульної контрольної роботи за теми 1-3.</p>
Згідно розкладу занять	<i>Тема 4. Педагогічний такт психолога</i>	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 6. 7, 8, 10,12 додаткова 3, 7, 9, 13,17,18
		Практичне заняття, (2 год), F2F	<p>1. Опрацювання лекційного матеріалу,</p> <p>2. Самостійне опрацювання теоретичних семінарських питань:</p> <p>1) Педагогічний такт – професійна ознака психолога. Суть, функції та форми вияву педагогічного такту.</p> <p>2) Психолого-педагогічні особливості формування педагогічного такту.</p>



			<p>3) Рівні володіння педагогічним тактом.</p> <p>4) Основні вимоги педагогічного такту.</p> <p>5) Етичні риси й етичні норми психолога як підгрунтя професіоналізму.</p> <p>6) Психолого-педагогічна етика. Нетактовність психолога та її наслідки.</p> <p>7) Справедливість як критерій професіоналізму психолога.</p> <p>3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання.</p> <p>4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ.</p>
Згідно розкладу занять	Тема 5. Метод переконання у психолого-педагогічному процесі	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 6, 7, 8, 10, 13. додаткова 1, 3, 10, 11, 13, 17.
		Практичне заняття, (2 год), F2F	<p>1. Опрацювання лекційного матеріалу,</p> <p>2. Самостійне опрацювання теоретичних семінарських питань:</p> <p>1) Психолого-педагогічні вимоги до переконання.</p> <p>2) Умови ефективності переконуючої дії викладача.</p> <p>3) Шляхи побудови переконуючої дії.</p> <p>3. Дайте відповідь на теоретичні питання:</p> <p>1) Назвіть класифікацію методів виховання, в основі якої лежать компоненти соціального досвіду (свідомість, досвід діяльності і ставлення до світу).</p> <p>2) До якої групи методів можна віднести метод переконання?</p> <p>3) Наведіть приклади застосування методів виховного впливу: прямого, непрямого, паралельного. За яких умов педагог зустріне найбільший опір дитини? Від яких умов залежить вибір методів педагогічного впливу?</p> <p>4) Дайте визначення методам формування свідомості. Порівняйте їх за ефективністю.</p> <p>5) Назвіть відомі з психології правила переконливої логіки.</p> <p>4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ.</p>
Згідно розкладу занять	Тема 6. Вдосконалення мовлення педагога-	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 6, 7, 8, 9, 11, 14. додаткова 1, 3, 4, 10, 13, 17, 18.



	<i>психолога</i>	Практичне заняття, (2год), F2F	<p>1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних семінарських питань: 1) Зміст поняття “педагогічне мовлення”. 2) Особливості педагогічного мовлення. 3) Функції педагогічного мовлення. 4) Структура педагогічного мовлення: інформаційний, виразний, впливовий компоненти. 5) Джерела формування педагогічного мовлення: особистий досвід, наслідування традицій, навчання, самоосвіта. 6) Педагогічні засади практичної роботи над текстом. Дикція як елемент психолого-педагогічної техніки.</p> <p>3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату.</p> <p>4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ.</p>
Згідно розкладу занять	<i>Тема 7. Майстерність психолога у розв’язанні педагогічних конфліктів</i>	Лекція, (2год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 12,13. додаткова 1, 5, 7, 8, 10, 18
		Практичне заняття, (2год), F2F	<p>1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних семінарських питань: 1) Типи порушення дисципліни учнями, способи подолання. 2) Педагогічний конфлікт: структура, сфера, динаміка. 3) Умови застосування доцільних стилів поведінки вчителя у конфліктних ситуаціях. 4) Організація різноманітних процедур вирішення конфліктів у педагогічних ситуаціях (переговорів, фасилітації, медіації, арбітрації). 5) Міжособистісні конфлікти у педагогічному колективі. 6) Особливості спілкування з «важкими» людьми (учнями, батьками, колегами) у конфліктній ситуації.</p> <p>3. Опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату.</p> <p>4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ.</p>
Згідно	<i>Тема 8. Індивідуальна психолого-педагогічна бесіда</i>	Лекція, (2год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 6,7, 8, 9,10, 13. додаткова 3, 7,13,15,17,19.



розкладу занять	<i>як модель діалогічної взаємодії</i>	Практичне заняття, (2 год), F2F	<ol style="list-style-type: none">1. Опрацювання лекційного матеріалу.2. Самостійне опрацювання теоретичних семінарських питань: Індивідуальна психолого-педагогічна бесіда як модель діалогічної взаємодії.<ol style="list-style-type: none">1) Організація і проведення індивідуальної психолого-педагогічної бесіди.2) Елементи та структура індивідуальної психолого-педагогічної бесіди.3) Етап моделювання індивідуальної психолого-педагогічної бесіди4) Умови забезпечення психологічного контакту.5) Методика контактної взаємодії як технологія забезпечення контакту.3. Виконання індивідуального практичного завдання:<ol style="list-style-type: none">1) Підготуватися до виконання окремих вправ на оптимізацію техніки спілкування в процесі бесіди.2) Розробити модель індивідуальної бесіди на запропоновану тему.4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ.
Згідно розкладу занять	<i>Тема 9. Професійний імідж психолога та педа- гогічна майстерність</i>	Практичне заняття, (2 год), F2F	<p>Опрацювання літератури: основна 1, 2, 7,8, 9, 10, 13 додаткова 7, 12,13,17, 18, 19</p> <ol style="list-style-type: none">1. Опрацювання лекційного матеріалу.2. Самостійне опрацювання теоретичних семінарських питань:<ol style="list-style-type: none">1) Поняття про імідж та його структура.2) Складові іміджу психолога.3) Принципи та технології формування іміджу психолога.3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання.4. Виконання тестових завдань для самоперевірки на сайті MOODLE ДУЕТ.

Детальний план проведення практичних занять, завдання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи містяться в системі MOODLE у наступних:

1. Методичні рекомендації до лекційних занять з курсу «Основи психолого-педагогічної майстерності».

2. Методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи з курсу «Основи психолого-педагогічної майстерності».



E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Бабич Л.В., Кондратенко Г.М. Основи педагогічної майстерності: Навчальний посібник для студентів педагогічних університетів. – Херсон: Айлант. 2002. – 81
2. Голік О.Б. Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект: Навчальний посібник / О.Б.Голік. – Донецьк: вид-во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2010. – 242 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. К.2001. 576 с.
4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології . – К.: Академвидав, 2004.
6. Жигір В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навч. посіб. / За ред. М.В. Вачевського. – К. : ТОВ «Кондор», 2012. – 336 с
7. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. 608 с.
8. Мороз О.Г. Перші кроки до майстерності / О.Г.Мороз, В.Л. Омеляненко. К. Знання України. 1992. 112 с..
9. Педагогічна майстерність учителя: навч. посіб. / за ред. В. М. Гриньової. Харків: ОВС, 2016. 224 с.
10. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І.А.Зязюна. – К.: Вища шк., 2004. – 422 с.
11. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навч.посіб.; За ред. Зязюна І.А.- К: Вища шк.; 2006. – 606 с.
12. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості : Підручник / С. О. Сисоєва. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.
13. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності : Навч. Посібник / В.А. Семиченко. – К. : Вища шк., 2004. – 335 с.
14. Чмут Т.К. Культура спілкування / Т.К. Чмут. – Харків : ХІРУП, 1996. – 206с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Мовленнева комунікація: Підручник. К., 2004. 472 с.
2. Бутенко Н.Ю., Приходько А.М., Федоренко Н.І. Комунікативні процеси у навчанні: Навчально-метод. посібник. К., 2004. 334 с.
3. Васянович Г.П. Педагогічна етика. Львів, 2005. 344 с.
4. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. К., 2006. 276 с.
5. Гірник А., Бобрю А. Конфлікти: структура, ескаляція, залагодження. К., 2003. 172 с.
6. Гольдштейн А., Хомик В. Тренінг умінь спілкування: як допомогти проблемним підліткам / Пер. з англ. В. Хомика. К., 2003. 520 с.
7. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К., 1997. 376 с.
8. Грабовська С., Равчина Т. Конфлікти без насильства. Львів, 2001. 276 с.
9. Добенько О.В. Педагогічна техніка: Навч. посібник. Тернопіль, 2000. 132 с.
10. Загальна психологія: Підручник / За ред. С.Д. Максименка. К., 2000. 543с.
11. Кірієнко Т. Шляхом зростання майстерності. Дошкільне виховання. 2005. №2. С.18-19
12. Ковальчук Л.О. Системи освіти зарубіжних країн: Навч. посіб. Львів, 2003. 136 с.
13. Макаренко А.С. Деякі висновки з мого педагогічного досвіду. Вибрані твори: У 7 т. К., 1954. Т. 5.
14. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / За заг. ред. Пехоти О.М. К., 2001. 255 с.
15. П'ятакова Г.П., Заячківська Н.М. Сучасні педагогічні технології та методика застосування їх у вищій школі. Львів, 2003. 55 с.



16. Сагач Г.М. Риторика: Навч. посібник. К., 2000. 568 с.
17. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібник. К., 2004. 335 с.
18. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність учителя. К., 1981. 319 с
19. Сухомлинський В.О. Сто порад учителеві. К., 1988. 304 с.

ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. URL: <http://www.library.edu-ua.net/ ioV485/>.
2. Тривоги і труднощі батьків: кілька порад, як виховувати сучасних дітей <https://nus.org.ua/articles/tryvogy-i-trudnoshhi-batkiv-kilka-porad-yak-vyhovuvaty-suchasnyh-ditej/>
3. Покоління Z: як знайти підхід. Режим доступу: <https://apostrophe.ua/ua/article/society/science/2018-09-20/pokolenie-z-kak-nayti-podhod-k-sovremennyim-detyam/20733>
4. Нова українська школа : poradnyk dlya vchytelya URL : <http://nus.org.ua/pr-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Волікова М.М. Педагогічна майстерність фахівця в контексті запровадження інноваційно-спрямованої освіти / М.М. Волікова // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. – Вип. № 14-15. (170-171). – Серія: Педагогічні науки – Чернігів : НУЧК, 2022. – С.165–170.
2. Волікова М.М. Традиційне та інноваційне навчання у вищих навчальних закладах України : переваги та недоліки // Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. В.К. Винниченка. – Випуск. 194. – Серія: Педагогічні науки. – Кропивницький : ЦДПУ ім. В.Винниченка, 2021. – С. 78-84.
3. Волікова М.М. Імплементация педагогического опыта А.С. Макаренка у діяльність вищих навчальних закладів України. Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції «Мовна освіта: виклики сучасності», (Чернігів, 8-9 жовтня 2021 р.). – Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, 2021. – С. 134-135
4. Волікова М.М. Творча реалізація педагогічних ідей А.С. Макаренка в умовах сучасної освіти / М. М. Волікова // Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. В.К. Винниченка. – Випуск. 185. – Серія: Педагогічні науки. – Кропивницький : ЦДПУ ім. В.Винниченка, 2020. – С. 85–89.
5. Волікова М.М. Сутність понять «компетенція» та «компетентність» в науковому дискурсі / М. М. Волікова // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. – Вип. 5. (161). – Серія: Педагогічні науки – Чернігів : НУЧК, 2019. – С. 37-44.

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Навчальна дисципліна «Основи психолого-педагогічної майстерності» – це вибіркова дисципліна, яка є складовою циклу загальної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Вивчення дисципліни є необхідним підґрунтям для опанування подальших навчальних дисциплін таких як «Вступ до психології», «Педагогічна психологія», «Педагогіка».

Курс «Основи психолого-педагогічної майстерності» є початковим у системі дисциплін з педагогіки та методики, що дає уявлення про освітній процес, підвищує професійний та інтелектуальний рівень майбутнього фахівця-психолога. Обов'язкового знання іноземних мов не потребує.



I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	16	6
Практичні	16	8
Семінари	-	-
Самостійна робота студента (СРС)	103	121
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	15	15
Курсова робота	-	-

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	20	10
виконання контрольних (модульних) робіт	15	20
виконання і захист завдань самостійної роботи	10	15
науково-дослідницька робота	5	5
	(за наявності сертифіката)	(за наявності сертифіката)
Підсумковий контроль (залік)	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивіду- ально-консультативної роботи.	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- ❖ не запізнюватися на заняття;
- ❖ не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- ❖ самостійно опрацьовувати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- ❖ при підготовці есе, есе-рефлексії на статтю, що запропонована вам для читання (див. семестровий план), оцінюється якість та оригінальність наведених вами аргументів. Есе повинно бути надіслано до 16:00 у попередній день перед семінаром. Усі повинні обов'язково підготувати есе, а його відсутність з будь-яких причин не може бути виправданням.
- ❖ конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проєктів/курсів проєкту);
- ❖ своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою практичні завдання;
- ❖ будь-яке відтворення результатів чужої праці (включаючи практичну роботу над командним проєктом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань умінь та навичок застосовуються такі методи навчання:

- вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (різні види практичних завдань, практичні вправи).



M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор

Zoom – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

ZELIS - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

MOODLE – міжнародна освітня платформа для організації та проведення навчального процесу

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:

Coursera – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

EdX – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

Prometheus — український громадський проект масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ.

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі. Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій:

https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету економіки і технологій протокол № 1 від 02.09.2022 року

Укладач

 Марина ВОЛКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних наук
Протокол № 1 від 2 вересня 2022 року
В.о. завідувача кафедри

 Валентина ШАЙКАН

Науково-методичною радою Державного університету економіки і технологій
Протокол № 1 від 20 вересня 2022 року

Голова науково-методичної ради

 Валентина ОРЛОВ